ביום ההוא למה לי אם אינו ענין לשמיני תנהו ענין לשביעי ורבי נמי הכתיב ביום ההוא אמר לך רבי ההוא להכי הוא דאתא לומר לך אע"פ שלא הביא קרבנותיו ורב חסדא מאי דוחקיה לאוקמיה כר' יוסי ברבי יהודה לוקמה כגון דנטמא דחזיא בליל שמיני ורבי היא מדלא מוקים לה כרבי לימא קסבר א)ליליא לאו מחוסר זמן הוא אמר רב אדא בר אהבה ג)הא בהא תליא אי אמרת ליליא מחוסר זמן אימת מיחזי לקרבן לצפרא נזירות נמי לא חיילא עד צפרא ואי אמרת ליליא אינו מחוסר זמן נזירות טהרה חיילא מאורתא: א) גופא נטמא בשביעי וחזר ונטמא בשביעי אינו מביא אלא קרבן אחד נטמא בשמיני וחזר ונטמא בשמיני מביא קרבן על כל אחד ואחד מתחיל ומונה מיד ג)דברי ר' [א] אליעזר וחכ"א א)קרבן אחד על הכל עד שיביא חטאתו הביא חטאתו ונטמא והביא חטאתו ונטמא מביא קרבן על כל אחד ואחד ס)הביא חטאתו ולא הביא אשמו מונה ו)ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר כשם שחטאתו עיכבתו (ב) כן אשמו מעכבו בשלמא לרבי [ב] אליעזר אמר קרא 1וקדש את ראשו ביו' ההוא אע"פ שלא הביא קרבנותיו ורבנן ההוא אע"פ שלא הביא אשמו אלא רבי ישמעאל ההוא למה לי אמר לך ההוא אע"פ שלא הביא עולתו ורבנן עולה לא בעי מיעוטא דורון בעלמא הוא מאי טעמייהו דרבנן דתניא 2והזיר לה' את ימי נזרו והביא כבש בן שנתו לאשם מה ת"ל לפי שמצינו שכל אשמות שבתורה שהן מעכבין יכול אף זה מעכבו ת"ל

ורבי ביום ההוא למה לי. דממילא ידעינן דלשמיני קאי: אע"פ שלא הביא קרבנותיו. דפשטיה דקרא משמע דלא חייל עליה נזירות עד שיכפר בעולה ובחטאת דכתיב בקרא [קודם] וקדש ראשו והשתא אתי יתורא דביום ההוא לאשמועינן דחייל עליה נזירות ביום שמיני אע"פ שלא הביא קרבנותיו: לוקמה כרבי וכגון שנטמא בליל שמיני. דחייל עליה נזירות קודם הבאת קרבנותיו ול"ג [דחזא]1 פי' כיון [דמרבינן] לרבי ביום השמיני אע"פ שלא הביא קרבנותיו א"כ גם בליל שמיני חייל עליה נזירות ושייך2 ליום שמיני ומעתה נוקי למתני' כרבי דנטמא בליל ח' דכיון דחייל עליה נזירות טומאות הרבה יש כאן ומ"מ פוטר עצמו בקרבן אחד לפי שלא יצא שעה אחת הראויה להביא קרבנותיו דאין מקריבין קרבנות בלילה מביום נוותו מדלא מוקי לה הכי נימא קסבר ליליא לאו מחוסר זמן הוא פי' ולא לענין שיוכל להקריבו בלילה אלא דחשבינן ליה כילא לשעה שראוי להקריב קרבנותיו ולא יפטר בקרבן טומאה אחד: הא בהא תליא. ולא מצי אתיא כרבי: ה"ג אי אמרת לילה מחוסר זמן אימת מייתי קרבן עד צפרא נזירות נמי לא חייל עד צפרא דכפר וקדש כתיב בשעה שראויה להביא קרבן חייל נזירות טהרה כי3 נטמא בלילה לא הוו טומאות הרבה אלא טומאה אריכתא ואי קסבר לילה לאו מחוסר זמן להחשב כשעה שראויה להקריב בלילה נזירות נמי חייל מאתמה ומיחייב קרבן טומאה על כל אחת ואחת: אית ספרים דגרסי ביה גופא נטמא בשביעי כו' ולא גרסינן4 דבכולה הש"ס לא גרסינן גופא אלא כשהש"ס הביא מימרא או ברייתא תחילה ומייתי אותה אגב גררא או חוזר ואומר גופא לפרש המימרא או הברייתא אבל ברייתא לא הביא הש"ס כלל לעיל אלא מלישנא דהש"ס לעיל דקאמר אילימא שנטמא בשביעי: אינו מביא אלא קרבן אחד. אע"ג דס"ל דחייל עליה נזירות טהרה משביעי כיון דנטמא עד שלא האיר השמיני שעה הראויה להביא קרבנותיו נפטר בקרבן אחד על טומאות הרבה אבל כשנטמא בשמיני וחזר ונטמא בח' כיון שיצאה שעה הראויה להביא קרבנותיו מביא קרבן על כל אחד ואחד: מתחיל ומונה מיד דברי ר' אליעזר וכו'. לכאורה הוה משמע דמתחיל מנין נזירות טהרה שלו בשמיני * אלא אי אפשר לומר כן דאי לא חייל עליה נזירות טהרה שלו אלא בשמיני א"כ כי נטמא בשמיני לא סותר אלא יום אחד ולא הוה מתחייב קרבן טומאה לרבי אליעזר [כדתנן] במתני' ר"א אומר לא [בו] ביום אלא מתחיל ומונה מיד בשביעי דאז חייל עליה נזירות טהרה מכי הזה וטבל (מכי הזה וטבל) וכי נטמא בשמיני סותר ב' ימים ומתחייב שפיר בקרבן ב] ובטומאה לרבי אליעזר: וחכ"א קרבן אחד על הכל עד שיביא חטאתו כו'. רבנן סבירא להו דלא חייל נזירות טהרה עליה עד שיביא חטאתו הביא חטאתו ולא הביא אשמו מונה נזירות טהרה [וטעמייהו] יליף בסמוך: כך אשמו מעכבתו. דלא חייל עליה נזירות טהרה עד שיביא גם אשמו וטעמיה מפרש בסמוך: בשלמא לר' אליעזר אמר קרא וקדש ראשו ביום ההוא. מיותר ביום ההוא לרבות ביום השביעי דמשביעי חייל עליה נזירות טהרה כדפרישית לעיל לר"א ולשון הש"ס דקאמר אע"פ שלא הביא קרבנותיו הוי פירושו אע"פ שלא הגיע יום הראוי קלת5 להביא קרבנותיו דהיינו יום ז' ולא הוי פירושו כההוא דלעיל דקאמר הש"ס אליבא דרבי ביום ההוא מיותר לומר לך אע"פ שלא הביא קרבנותיו דההוא ולאי הוי פירושו לרבות יום שמיני דוקא משהאיר הבקר אבל אליבא דר"א אתא [לרבות] אפילו יום השביעי כדפי': ולרבנן ההוא אע"פ שלא הביא אשמו. אע"ג שכל אשמות שבתורה מעכבות הכא מרבינן מההוא דלא מעכב ליה מלחול עליה נזירות טהרה: אלא לר' ישמעאל ההוא מאי אתא לרבויי אמר לך אע"פ שלא הביא עולתו: ורבנן עולה לא בעיא מיעוטא דדורון בעלמא הוא. וא"ת מ"ט דרבי ישמעאל שפיר קאמרי ליה רבנן וי"ל משום דחטאת ועולה כתיבי בחד קרא והדר כתיב וכפר עליו וקדש ראשו דס"ד דאע"ג דעולה דורון הוא כיון דאקדמיה קרא לוקדש ראשו לא חייל עליה נזירות טהרה עד דמייתי לעולה נמי קא משמע לן ההוא לומר אע"פ שלא הביא עולתו ומסתברא לאוקמי לעולה ולא לחטאת דעיקר כפרה בחטאת וא"ת מנא ליה להש"ס לעיל לומר בפשיטות אליבא דרבי דההוא (מפרש) מרבה אע"פ שלא הביא קרבנותיו פי' משהאיר השמיני חייל עליה נזירות טהרה דלמא לא מרבה רבי אלא הביא חטאתו ולא אשמו או כר' ישמעאל
ו"ל

ורב חסדא מאי דוחקיה לאוקמיה כרבי יוסי ברבי יהודה לוקמה(ג) כרבי. ומשכחת א)לה דלית בהו טומאות הרבה: כגון דחזיא בליל שמיני. כלומר דנטמא בליל שמיני והאי דאמר דחזיא לאו דוקא הכא אלא איידי ב)דנקיט לה במס' כריתות [ח.] נקטיה להכא וחזר ונטמא בליל שמיני דטומאות הרבה איכא מכיון דנטמא בליל ח' וחיילא עליה טהרה ואינו חייב עליהן אלא קרבן אחד לפי שעדיין לא הגיע יום שמיני ג)שהיתה שעה הראויה להביא בה קרבן: ומדלא מוקים לה. רב חסדא כרה"ג ואליבא דרבי תיפשוט מינה דלית ליה לרב חסדא דלילה לאו מחוסר זמן הוא ד) דאם נטמא בליל שמיני הוה כנטמא ביום שמיני דנטמא בשעה שראויה להביא קרבן אע"ג דאינו קרב עד היום א] דמיא הלילה ליום וחייב קרבן על כל אחת ואחת: אמר רב אדא בר אהבה. אפילו אי אית ליה לרב חסדא דלילה מחוסר זמן הוא אכתי לא מתוקמא ליה כרבי דהא בהא תליא: דאי אמרת לרבי מחוסר זמן הוי אימת מיחזי לקרבן לצפרא ונזירות טהרה נמי לא חיילא עליה עד צפרא. והילכך כי מיטמי בליל שמיני כולה טומאה אריכתא היא ולית לך למימר בהו טומאות הרבה ואי אמרת דלרבי אינו מחוסר זמן דלילה נמי ה)זמן הקרבה ואית בהו טומאות הרבה נזירות טהרה נמי חיילא מאורתא וחייב קרבן על כל טומאה וטומאה הילכך לא מיתוקמא כרבי כלל: ה"ג ס"ר נטמא בשביעי וחזר ונטמא כו'. ואית ספרים ו)דגרסי ביה גופא נטמא בשביעי כו' ושבושא הוא דקי"ל דכל היכא דכתב גופא דכבר נשנית ההיא שמעתא לעיל ואילו הכא לא נשנית כלל: מתחיל ומונה. לנזירות טהרה מיד כיון שהגיע שמיני ז)ואפילו שלא הביא קרבנותיו לדברי ר' אליעזר: ח)וחכ"א קרבן אחד על הכל עד שיביא חטאתו הביא חטאתו ונטמא מביא קרבן על כל אחת ואחת הביא חטאתו ולא הביא אשמו מונה. נזירות לטהרה אבל אם לא הביא חטאתו אינו מונה. לעולם אין מתחילין למנות לנזירות טהרה עד שיביא חטאתו אחד מהללו ט)שני תורים שמביא אחד לחטאת שאם נטמא קודם שהביא חטאתו אינו מביא אלא קרבן טומאה אחד אבל אם הביא חטאתו ולא הביא אשמו כבש בן שנתו לאשם מונה לנזירות ימי טהרה: י)כך אשמו מעכבו. שלא יתחיל למנות עד שיביא אשמו: בשלמא לר' אליעזר. דאמר מתחיל ומונה מיד: אע"פ שלא הביא קרבנות. כ)מתחיל למנות מנו ביום. ולרבנן אתא ליה ההוא אע"פ שלא הביא את אשמו: אע"פ שלא הביא עולתו. שהאחד לעולה ובלבד שהביא אשמו וחטאתו מתחיל למנות: משום עולה לא (ד) ל)מיבעיא. דהיא לא אתיא לא משום עולה(ה) ולא משום נזירות אלא לדורון בעלמא: מ)כל האשמות שבתורה מעכבין. כדאמרינן (יבמות דף עד:) הביא כפרתו אוכל בקדשים:
ת"ל

עין משפט נר מצוה

יז א מיי' פ"ו מהלכות נזירות הלכה טו:
יח ב מיי' שם הלכה יג:

* * *

תורה אור השלם

1. וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶחָד לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה וְכִפֶּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנָּפֶשׁ וְקִדַּשׁ אֶת רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא: במדבר ו יא
2. וְהִזִּיר לַיְיָ אֶת יְמֵי נִזְרוֹ וְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ לְאָשָׁם וְהַיָּמִים הָרִאשֹׁנִים יִפְּלוּ כִּי טָמֵא נִזְרוֹ: במדבר ו יב

* * *

נוסחת הריב"ן

א) להו כרבי: ב) דנקטו נה נמי היכא במסכת: ג) שהיא: ד) מחוסר זמן הוא להקרבה דליל שמיני נמי הוי שעה שראויה להביא קרבן ואי נטמא ביום שמיני מיחייב קרבן על כל אחת ואחת. והשאר ליתא: ה) ממוי להקרבה: ו) דכתיב כהו: ז) ולפע"פ: ח) בכי"י כתוב כאן גוה"ל וה"ג וחכ"א קרבן א' על הכל עד שיביא אשמו הביא אשמו ונטמא מביא קרבן על כל אחת ואחת הביא חטאתו ולא הביא אשמו מונה אין מתחילין כו' והשאר ליתא. (ול"ע כי נראה ט"ס): ט) שתי: י) בכי"י כתוב כאן גוה"ל לפי שמצינו בכל האשמות שבתורה שהן מעכבין כדאמרינן הביא כפרתו אוכל בקדשים כך אשמו מעכבו כו': כ) ימתיל: ל) לא בעיא מיעוטא דהא לא אתיא לא משום טומאה ולא משום נזירות כו': מ) בכי"י כתוב זה הדבור לעיל כנ"ל:

* * *

מוסף רש"י

לילה לאו מחוסר זמן הוא. אין מחוסר זמן כמי שהגיע לילו להקריב קרבנותיו (חגיגה ט:).

* * *

פי' הרא"ש

ביום ההוא למה לי תנהו ענין לז'. כלומר ביום ההוא של תגלחתו: לוקמה כר' וכגון שנטמא בליל ח' דקרי' ביה טומאות הרבה דמתחיל' ליל ח' חלה עליו נזירות טהרה וחדא קרבן הוא דמייתי דאכתי לא יצאת שעה שראוי להביא קרבן עד למחר. ומדלא מוקי לה הכי ש"מ קסבר לילה לאו מחוסר זמן דכל דבר שזמנו ביום מתחלת הלילה יש לו דין היום אע"פ שאינו מביא קרבן בלילה הילכך מביא ב' קרבנות: הא בהא תליא. כלומר לא מצית למפשט דלילה לאו מחוסר זמן הוא מדלא אוקמא כר' דאפי' אי לילה מחוסר זמן לא מצי לאוקמה כר' דאי אמרת לילה מחוסר זמן אימת מחזי לקרבן נזיר מצפרא טהרה נמי לא חיילא עד צפרא דוכפר וקדש את ראשו בשעה הראויה להביא קרבן חייל עליה נזי' טהרה וכי נטמא

מסורת הש"ס

א) [חגיגה ט: וכס נסמן], ב) [שבת קלה: וש"נ], ג) [לקמן כד.], ד) [פסחים נט. ע"ש ערכין כא. ע"ש], ה) [נ"ל טומאה שטמ"ק].

* * *

הגהות הב"ח

(א) גמ' חיילא מאורתא תנו רבנן נטמא בשביעי: (ב) שם כך אשמו מעכבו: (ג) רש"י ד"ה ורב חסדא וכו' לוקמה וכו' ומשכחת לה לרבי דלית בהו טומאות הרבה כגון בליל ח' והד"א: (ד) ד"ה משום עולה לא בעיא מיעוט דההוא דעולה לא אתיא לא משום כפרה ולא משום:

* * *

גליון הש"ס

גמ' הביא חטאתו. עיין לקמן דף כו ע"א תד"ה וטופרין: תוס' ד"ה מתחיל ומונה מיד כו' אלא א"א לומר כן. ע' לקמן ד' נד ע"א:

* * *

הגהות הגר"א

[א] גמ' אליעזר נמחק. (וכזה א"ל לכ"מ שלמקו התוס' כיה לגרסא דידן ר"א): [ב] שם אליעזר נמחק:

* * *

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה ומדלא מוקים לה וכו' אע"ג דאינו קרב עד היום דמיא וכו' כנ"ל: ב] תוד"ה מתחיל ומונה מיד דברי ר"א וכו' מכי הזה וטבל וכי נטמא בשמיני וכו' ומתחייב שפיר בקרבן טומאה לר"א כנ"ל:

* * *

הגהות התוספות

1. נ"ל דחזיא. ועי' במפרש ד"ה כגון דחזיא. 2. נ"ל דשייך. 3. נ"ל וכי. 4. נ"ל ולא גרסינן ליה. 5. נ"ל קודם יום הראוי.

* * *

פי' הרא"ש (המשך)

שלא הביא קרבן לאפוקי מדרבנן דאמרי דאינו מביא קרבן על טומאתו ואינו מתחיל למנות עד שיביא חטאתו משום דר"א הוא דקאמר במתני' לא כו ביום ראש נטמא ביום ראשון לנזירותו אינו סותר א"כ ע"כ מדהביא קרבן על טומאתו שנטמא בח' צ"ל שהתחיל למנות נזירותו מאתמול ולקמן דקאמר ר"א היא הוה מצי למי' ר"י ברבי יהודה היא. וכן לעיל הוה מצי למימר ר"א היא: ביום ההוא אע"פ שלא הביא קרבנותיו כלומר אע"פ שלא הגיע זמן הבאת קרבנותיו דהיינו משביעי וכדדריש ר"י בר' יהודה לעיל. וארבע מחלוקות ר"י בר יהודה ור"א משביעי הוא דחיילא נזי' טהרה ור' סבר דמח' הוא דחיילא נזי' טהרה אע"פ

בלילה טומאה אריכתא הוא. ואי אמרת לילה לאו מחוסר זמן נזי' טהרה חלה מאורתא וכי נטמא בלילה מביא קרבן על כל א' וא' כמו שנטמא ביום ח'. גופא נטמא בז' וכו'. הך גופא לא הוי כשאר גופא שבתלמוד אלא שלשון נזיר משונה שהרי לא הביא זאת הבריתא לעיל אלא משום דרבי ורבי יוסי איירי לעיל בהך עניינא אמרי גופא: מתחיל ומונה מיד. פי' מיד כי אחר שהזה וטבל דס"ל דנזי' טהרה חיילא בז' כר' יוסי בר' יהודה. וכן מוכח לקמן פ' כ"ג דתנן ואינו מתחיל למנות עד שיטהר ומשביר ליה בגמ' עד שיטהר כו' ומי ר"א היא. והאי דקים ליה לתלמוד הכי ולא בעי לפרושי מהאי מתני' מיד בח' אע"פ

שלא הביא קרבן. ורבנן סברי דלא חיילא עד שיביא חטאתו. ור' ישמעאל אומר אפילו אשמו. וא"ת הא דקאמר רב חסדא לעיל אי בנטמא בח' וחזר ונטמא בח' הרי יצאת שעה שראוי להביא בה קרבן מגליה רר' דלא כרבנן ודלא כר' ישמעאל. וי"ל דלישנא דמילתיה דר' משמע ליה הכי מדקאמר ביום הבאת קרבנותיו בפסח ולא פירש עד שיביא חטאתו או אשמו. משמע דהיום גורם אע"פ שלא הביא כלל. ורבנן ההוא אע"פ שלא הביא אשמו. דוקדש את ראשו כתיב בתר כ' תורים או כ' בני יונה כדכתיב בקרא והקדש אשם לומר לך אפילו לא הביא אשמו: אע"פ שלא הביא עולתו (דממילא) (ומעולה) סליק דעולה

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones